

پښوېستی بهرہ یان نهو چهشنه بیروکه یه که نؤبزهکتیف یهکتیهکی سیاسی سازکات چیه ؟

ئاسؤ باوهجانی

aso_bawecani@yahoo.com

دهبی له دهسپیکهوه وشهکان بهم جوړه ریکبخهین که لهئساس دا پرس/پرسگهلیک ساز بیت. کهواته بهره یا ههبریوکه یهکی دیکه ی هاوچهشن بهچ مهبهستیک ساز دهبی؟ یان حیزبهکان بهچ ئامانج و مهبهستیکی مادی و روحي دهیانهوئ له پیکهینانی ئهم بهره یه دا بهشدار بن یان بهشدار ی له بهره یک دا بکهن؟ یا بهچ مهبهستیک نایانهوئ له پیکهینانی بهره دا یاخود بهشدار ی کردن له بهر دا رؤل بگیرن؟ وپرسگهلیکی هاوچهشن که زور بهساکاری دهتوانی رینوینی ئیمه بیت بؤ گهیشتن بهوهلامی پښوېست و نهوهی که بتوانین تاوتوئییهکی گشنگیر لهئاست حیزبهکان وداها تووی کوردستان(روژهه لاتی کوردستان) بخهینه بهردهستی خو مان.

من له دهسپیک دا ده لیم که حیزبه کوردییهکانی روژهه لاتی کوردستان دهبی کومیتیهکی تایبته بؤ ئهم مهبهسته ساز کهن که بهم شیوهیه دهتوانی کاریگهتر ریگه ی خو ی بیرئ. ئیمه له م پرسیارانه گیشتینه یهک خالی هاویهش کهواته هه موو لایهک له سهر نهوه کؤکن که دهیانهوئ یهکتیهکی سیاسی که بتوانی خهبات و تیکو شانی وان بهرچاوتر و رهنگه دانه وه یهکی توخی هه بی پیکهینن. ئهمه خالی گرنگ و یهکیک له پایهکانی بنجینه ی خهبات و تیکو شانی هاویه شه.

ئیسنا ویرای ئهمه ئیمه دهبی له گرنگیهکانی بهره یا بیروکه هاوشیوهیه باس کهین که چ تایبته مندیگهلیک دهتوانی ساز کات که بتوانی بؤ بهدهسپیکه لاتی زور ویست و خواستمان ریگه خو شکر بیت.

لیردها ئهم بیروکه یه له دوو کهشی جیاواز دا خو ی دبینتیهوه یا خو ی رووبهرووی دوو کهشی جیاواز دهبینئ. یهکه م هیرشیک سبازی بؤ سهر کؤماری ئیسلامی بکری که ئه ویش وهک روونه له لایه ن هیز یا هیزگه لیک درهکیه وه دهکری که لیردها دهبی بهره و ساز بوونی بهره و دواها ت و دهسکوتهکانی و به پیچه وان هوه تاوتوئ بکهین. دووه میش نهوه که ئهم هه لمه تیک درهکیه روو نه دات و کؤماری ئیسلامی بهم شیوهیه نهرووخی و ئینسیاتیف بکهوئته دهست حیزبهکان بؤ خو یان. له م دوو کهشی جیاواز دا هر یهک به نیسبه تی ئهکتیف بوونه وه دهتوانی رووخینه ری کؤماری ئیسلامی بیت داهاتوویهک له بهرام بهر خو یه وه دهبینئ که دهبی حساب بؤ نه ویش بکات جا نه ویش که ئهم حساب به باش و به سوود بؤ لای خو ی راده کیشئ. پیکهینانی بهره یا خود هر بیریک ی هاوچهشنه و به پیچه وان هه شه وه.

له حاله تی یهکه م دا ئیمه وا فهرز دهکهین حیزبه کوردییهکان وهک له میژووی مرؤقی روژهه لاتی ناوه راستا دیاره چاوه ری هیزیک سیهه من بهو واتایه که یارمه تیدر یاخود رووخینه ری کؤماری ئیسلامی بی که روونه ئهم هیزهش ئه مریکایه. جا لیردها نهو پرسه دیته ئاراهه که ئایا ئه مریکا له م دوخه دا که به سهرمان زاله یارمه تی ئیمه ده دات یا نه گهر له م دوخهش دا نه بین یاخود دهر بازی

كەين يارمەتى دەرى ئىتمەيە؟ ۋەلام نەرىيە ، ئەويش بەچەند ھۆ:يەكەم ئەۋە كە ئىمە خۇمان نامانەۋى ئەگىنا پىش لەئەۋەى كە بمانەۋى سەرنجى ئەم ھىزى بيانىە بۇلاى خۇمان رابكىشەين خۇمان جموجولكىمان دەسپىدەكرد، دوۋەم لەۋانەيە كە ئىمە بمانەۋى جموجولكى ساز كەين بەلام ئىستا ئەۋ بى نەيەۋەى كە يارمەتى ئىمە بدات ۋەك تاكو ئىستا ئەم دۇخە زال بوۋە كە ئەمەش ھۆى تايبەتى خۆى لەسەر ئەم رىيەدا دەبىنى. لەلەيەكەۋە سەردەمى پاسىف بوۋنە كەۋاتە ئەۋەى كە لەچاۋى ئۇيۇزىسيۇنىك لىيان چاۋەروان دەكرى لە توانايان دا نىە ياخود توانايان ھەيە بەلام نايكەن(لەبەرچى؟ئەۋەش پىرسىكى دىكەيە) لە لايەكى دىكەشەۋە يەككىتى ۋىرايەتتەيەكى سىياسيان نىە ۋ لەھاۋكارى نىوان خۇيان دا زۇر زۇر لاۋازن(لەگەل حىزبگەلى ئىرانى ۋ ئىنتىرناسىۋنال دا پىچەۋانەيە) پاشان ھىز ۋ توانايى وان بەرچاۋ نىە لەبەر ئەۋەش بەرچاۋ ناكەون ۋ ھەرۋەھا ون ۋ نامۇن ۋ ھىچ حىسابىكىان بۇ ناكىت. لەم حالەتەدا بەھەموۋى دژايەتتەيەكانەۋە پىۋىستى بە سازبوۋنى بەرە/دوۋبەرە ھەيە بۇئەۋەى كە ھىزىكى سىپھەم كە لەسەرەتاۋە باس كىرە ھەست بە توانايى ۋ دەسەلاتى سىياسى ۋ لەھەموۋىگرنگىر يەككىتى سىياسى ئىمە بكات كە ئەگەر ھات ۋ ھىرشى سەبازى كرايە سەر كۆمارى ئىسلامى ۋ تەخت ۋ بارەگاكانى تىكشكا ۋ لەناۋچوۋ ئىمە بتوانىن سەبەينى رۆلىكى سەرەكى بگىرەن نەكو ۋەك جاران پاشكۆيەتى ھەلبىزىرەين ۋ رەنگىكى بى بايەخ بخەينە روۋەۋە(لەدۇخىك دا كە حىزبە ئىرانىەكان ئەۋانئىش ئىدىعايان دى ۋ تارادەيەكىش نفوزيان ھەيە). ئەمە لەلەيەكەۋە رىگە خۇشكەرە بۇ گەشىتن بە خواست ۋ ويستەكانمان لەچاۋچىۋەى ئىرانىكى فیدرال ۋ ئازاد دا ۋ ھەمىش دەتوانى لە ئاستى سىستىمى داھاتوۋى ئىراندا ئەۋەى شايەتى دەسەلاتى كوردىە دا بەۋىتە ژىردەسەلاتى سىياسىمانەۋە. ھات بەرە ساز نەبوۋ ۋ كۆمارى ئىسلامى بەھەر شىۋەيەك بوۋ روۋخا بەراستى ئىۋە پىتان وايە سنورى فیدرالئەت/سەربەخۆى كوردستان كامىە؟(لەكوئى تا كوئىيە؟)بەلام لىرەدا حالەتتىكى دوۋەمىش ھەيە ئەۋەش ۋەك باسمان كىرە نەبوۋنى ھىزى دەركى(سىپھەمى) بۇ روۋخانى كۆمارى ئىسلامى ئىرانە، رەنگە لەگەل رژىم دا رىكبەكون ياخود توانايى ئەۋەى نەبى ۋ ھەلومەرجى جىھانى ئەۋ رىگەيە لى بىستىت. جا لىرە دا رۆلى حىزبەكوردىيەكان چىە. ئايا ئەۋەيە كە لەگەل حىزبە ئىرانىەكان ۋ پان ئىرانىستەكان ۋ ئازەرىيەكان ۋ بەلوچەكان دا دانىشەن يا ئەۋەى كە خۇيان لەدەۋرى يەكتر كۆ بىنەۋە؟ ئايا دەبى پىكەۋە سىياسەتتىكى ھاۋبەشىان ھەبى يا لەگەل حىزبە پان ئىرانىستەكان دا؟ ئايا دەبى ھەلوئىستى موشتەرەك لەگەل يەكترى دا بگرن يا لەگەل ئەۋانى دىكەى ئىرانى؟ ئايا دەبى لەكۆبوۋنەۋە ۋ كۆنفرانسى وان دا لە ئەۋروپا ۋ ئەمىرىكا ۋ... بەشدارى بكن بەلام لەگەل يەكترى دا كۆ نەبىنەۋە؟ بەداخەۋە ئەمەۋ بەدەيان پىرسىارى دىكە مېژوۋى حىزبەكانى بۇ ئىمە كىرەتەجىگى پىرسىار كە جىگەى خۇشەيتى ۋ دەبى ۋەلامى عەقلانى بۇ بىنرىتەۋە.

لىرەدا ئىمە دەبى ئالوگورىيەكى گرنگ ۋ بەرجستە ھەست پى بكنە واتە يارمەتى ۋدەدانى ھىزى سىپھەم لەدۇخىكى ۋەھا دا نىسبەتى بە حىزبەكان(لەئاست گشتى ئىراندا) گۆيزراۋەتەۋە بۇ ناۋخۆيى ئىران بەۋمانايە كە رىكخراۋە مەدەنى ۋ ناھكومى ۋ كومىتەگەلى جىاۋازى كۆمەلەيەتى ۋ كرىكارى ۋ مامۇستايان ۋ...ھتد كە ئەم پىكھاتە ۋلايەنانە پاش روۋخان كارىگەرىيەكى ئەۋتۆيان لە سىياسەت دا نامىنىت ۋاتە نابىت ، رىگەى سىياسەت لەگەل رىگەى ئەۋان زۇر جىاۋازە. ئەگەرىش دەسەلاتىكىان ھەبىت ۋەك كەمىنە دەمىننەۋە.ئەگەر بەجۆرىكى دىكە باسى لىۋەبەكىن ۋا تىدەگەين كە لەدۇخىكدا كە حىزبەكان لەئاست ئىران ۋ كوردستان دوورن(دوورى زەينى ۋ فىكرى) ۋ توانايى ياخود ئىرادەى

وروژاندنيان تيا نيه خهلك خوّه لقولاو هاتوونه ته ساحه‌ي سياسه ته وه واته ئه و بروايه يان به حيزبه كان نه ماوه. كه ده بي به زووترين كات قهره بوو بكره يته وه.

به لام ليره دا پرسياريك ديه ئاراه: ئايا به ريفورم يا سهركه وتن ودابه زينيكي سياسي (له هه مان سيستم) ئه م كيشانه چاره سه ر ناكريته /نابي؟ بيگومان وايه واته وه رام به ليته. له به ر ئه وه ي كه زورترى كيشه كان له وئاسته دانين كه رژيميك بو مانه وه ي خو ي تواناي جيه جئ كردن يا نه يه وي كه به ريفوميكي و ماده يه كي پارله ماني چاره سه ري نه كات.

ليره ش ده گه ريته وه سه ر ئه وه كه ئايا حيزبه كان وه ك ئيستنه وان ده ميننه وه؟ واته ئه و ريگه و بيگه ي كه تيديدان و هه ليا نيز اردوه بو گوراني بيرو كه يه كيان نيه؟

ئه گه ر وا بي هه ر دوو لايه ن وه ك خو يان ده ميننه وه. مه به ستم له ئه گه ري ئه وه يه كه كيشه ناوخوييه كان چاره سه ر بكره يته و ريچكه ي هه نوو كه ي ئوپوزيسيون نه گوردريته به م جو ره دوو لايه ن (كوماري ئيسلامي-ئوپوزيسيون) وه ك خو يان ده ميننه وه ره نگه ئوپوزيسيون لاواز و لاوا تر بيت به لام رژيم ريشكه كاني خو ي پتر به قولايي عه ردا ده بات و روژ به روژ ئه ستونده كي ده سه لات ئه ستورتر ده كات.

به هه مان شيوه ش له دوخه يكي وه ها دا به ره پيوستى خو ي ده سه لمينت تاكو بو پر كردنه وه و كه يل كردنى كه شى بو شى هه ست بيكراو له كو مه لگه ي كوردستان تيكوشانى خو يان به چه شنيكي نو ي و به توانا تر ده سپي بكن.

به م جو ره لاني كه م ئه گه ر رژيمي كوماري ئيسلامي وه ك ده سه لاتيش بمينته وه شكي تيدانيه زور مافي ئيمه ئوبژه كتيغ ده سه به رده بيت چونكو گوشاره كان هيزى ئوپوزيسيون ئوبژه كتيغه.